

Лесь Подерв'янський
Шлях Воїна

Лесь Подерв'янський

Лесь Подерв'янський
Шлях Воїна

відкриття Dymchuk Gallery
7.02.13 - 31.03.13

2013

Міямото Мусасі написав "Книгу п'яти кілець" в XVII-му сторіччі. Книга актуальна і досі, її вивчають в Сендхерсті, Вест Пойнті і багатьох інших військових і цивільних учбових закладах.

Я познайомився з нею п'ятнадцять років тому, і читав її багато разів.

Чим більше я читав, тим менше розумів.

Було ясно, що не розумію я не тому, що написано погано.

Просто я не міг підібрати до неї ключа.

Я став читати її все менше.

Коли я припинив читати, я почав її розуміти.

Своє розуміння я не міг перекласти на слова, тому я став його малювати.

Я хотів, щоб всі побачили, який я розумний.

Коли я закінчив роботу, бажання поділитися своїм знанням зникло.

Щодо живопису: цілком достатньо просто на нього дивитись, і ніякого додаткового розуміння він не потребує.

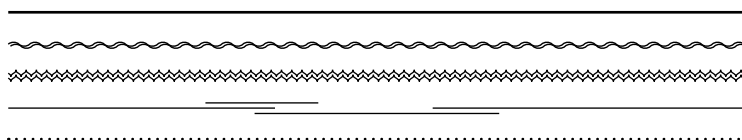
Лесь Подерв'янський

Міямото Мусасі, самурай початку епохи Токугава (XVI – XVII ст.). Прославився як непереможний воїн. Брав участь у 6 війнах, переміг у більше ніж 60 двобоях. У віці 60 років написав філософський трактат про мистецтво стратегії - "Книга п'яти кілець".

Книга складається з п'яти розділів:

1. Книга Землі
2. Книга Води
3. Книга Вогню
4. Книга Вітру
5. Книга Порожнечі

Мусасі, 2012

Полотно, олія, 130x100 см

Musashi, 2012

Oil on canvas, 130x100 cm

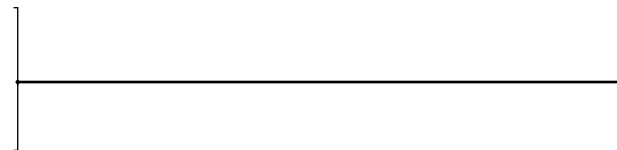

Книга Землі: "Погана стратегія – привід для смутку", 2012

Полотно, олія, 150x200 см

The Book of Earth: 'Bad strategy is the cause of grief', 2012

Oil on canvas, 150x200 cm

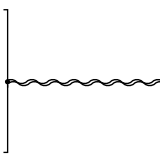

Книга Води: "Удар води, що тече", 2012

Полотно, олія, 150x200 см

The Book of Water: 'Stroke of the flowing water', 2012

Oil on canvas, 150x200 cm

«...зупиніть свої тіло і дух і нанесіть удар довгим мечем, рухаючись якомога повільніше, ніби ваше тіло наповнене силою води, що тече...»

«...you must expand your body and your spirit, and cut him as slowly as possible with your long sword, using your power as that of water from a flowing stream...»

Книга Вогню: "Притиснути голову до подушки", 2012

Полотно, олія, 150x200 см

The Book of Fire: 'Head face down to the pillow', 2012

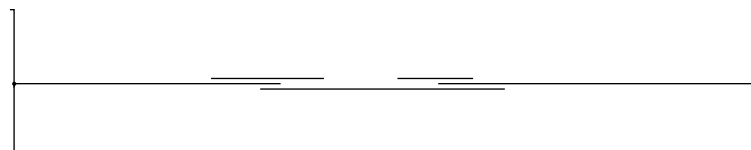
Oil on canvas, 150x200 cm

Книга Вітру: "Зір і сприйняття", 2012

Полотно, олія, 150x200 см

The Book of Wind: 'Vision and perception', 2012

Oil on canvas, 150x200 cm

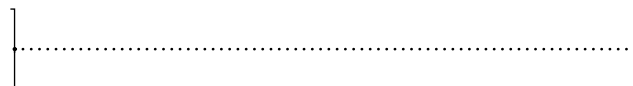

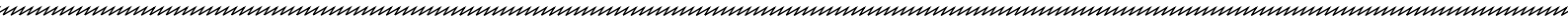

Книга Порожнечі: "Порожнеча – місце, де нема нічого"
The Book of Void: 'The Void is where is nothing of any form'

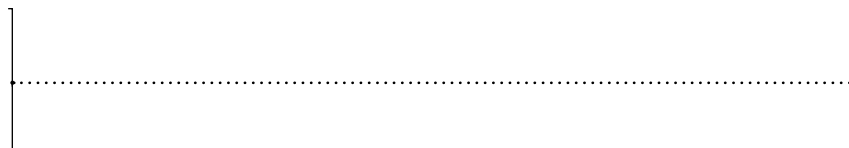
Два бійці, 2003

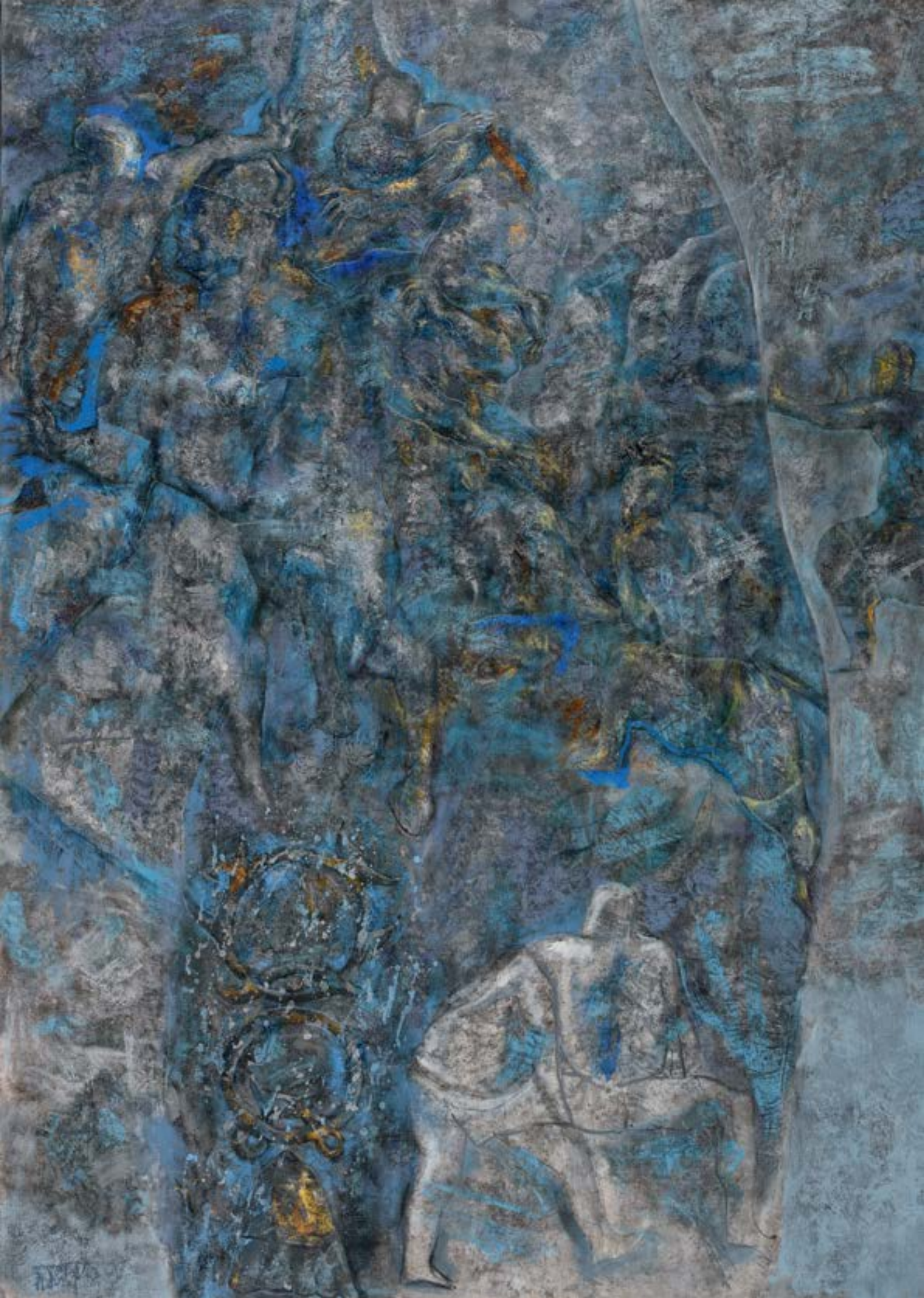
Полотно, олія, 150x140 см

Two warriors, 2003

Oil on canvas, 150x140 cm

Форма 64. Вісім перетворень, 2009
Полотно, олія, 200x150 см
Form 64. Eight Transformations, 2009
Oil on canvas, 200x150 cm

Оргії в Галілеї, 2012
Полотно, олія, 150x200 см
Orgy in Galileo, 2012
Oil on canvas, 150x200cm

**Шлях воїна,
або Просто з'їжте
полотно очима.**

Колись ще в юності Лесь Подерв'янський дізнався, що талант справдешнього воїна-самурая визначався не лише опануванням власної фізичної сили, умінням битися і перемагати, а ще, за традицією, володінням пензлем, — тобто малюнком та живописом й пером,— тобто словом та образом. Тоді ж усвідомив, що неважливо чим займаєшся: чи битися, чи писати (картину або драму), — робити це треба вільно, безстрашно, не зраджуючи собі ані на мить. Без пози. Тоді тобі все відкриється. І таки відкрилося. Художник у дні свого 60-річного ювілею представляє серію творів «Шлях воїна», у якій висловлює повагу труду і генію великого майстра Міямото Мусасі. Славний самурай написав «Книгу п'яти кілець» — керівництво зі стратегії, становлення й зростання справжнього воїна. Роздуми цього автора, настанови та правила серйозно вплинули на життя самого митця й певною мірою його сформували. Картинами художник демонструє своє сприйняття ідей, концепцій, одкровенень та створює візуальний, живописно-поетичний образ, викликаний роздумами над текстами цієї книги.

У полотнах циклу раз-у-раз виникають паралелі й співставлення двох культур — європейської та азійської, як за філософією, так і за естетикою, мистецтвом. Він, на перший погляд, змогли не надає переваг, а дивиться на обидва світи, як на складові одного космосу — свого власного чи світового. І все ж повнота й глибина та непорушність європейської складової мимоволі видає в художникові євроцентриста, який азійську традицію сприймає досить умовно, хоча й з гострим зацікавленням та проникливо. Вбачаю у цьому проекті мимовільне підтвердження сентенції геніального Сквороди про те, що «Істина спалює і нищить усі стихії, показуючи, що вони лише тінь її», адже «П'ять кілець» — то п'ять стихій, які треба опанувати, щоб прийти до себе самого, вийшовши з порожнечі, й у неї повернутись. Тому одним із об'єктів проекту є порожнеча, що звучить камертоном усій виставці.

Багато років обертаючись з Лесем Подерв'янським в одному мистецькому полі, все ж спілкувалися нечасто. І ось тепер, у зв'язку з новим проектом художника, домовились про зустріч.

— Я під'їхав до твого будинку. Бачу номер 24...

— То рушай уперед, в останній третині дому буде арка. Зараз із неї виходжу. Стоятиму біля дороги й махатиму руками. Впізнаєш?

— Спробую. То я потихеньку пиздую в твій бік.

Сказав так невимушено, що моя насторожена внутрішня цензура замість сигналу неприйняття надіслала легке здивування — як ввічливо, майже лагідно це прозвучало. Мабуть, даремно не наважилася сходити на «Павліка Морозова» або «Сни Васіліси Єгоровни».

— Ти не була на жодній виставі?! Я ж запрошував... — здивувався, коли проїздили повз білборди з афішами «Павліка».

— Та якось прогавила, не вийшло... — злукавила я, приховуючи свій імовірний снобізм.

— Ну нічого, до кінця року трупа повернеться з гастролей — надолужиш.

— Тепер уже точно подивлюсь, — відповіла, зауваживши собі, що зайвих матюків Лесь

Подерв'янський таки не вживає. Взагалі-то й раніше я від нього власне нецензурної лайки не чула. Лише подеколи проскакували сороміцькі перлини, природно вживлені у тіло інтелігентної, часто фахової розмови. Та й тексти п'єс, починаючи з «Гамлета, або феномена датського кацапізму», завжди вражають влучністю й миттєвим окресленням образів.

Вперше я сфокусувала свою увагу на особі Леся Подерв'янського ще студенткою КДХІ, десь на межі 1970-х й 1980-х. Якось, розташувавшись у низькому широкому кріслі в фойє Будинку художників на Львівській площі, перепочивала після відвідин молодіжної виставки. Розкрила на колінах книжку й дуже швидко її закрила.

Практично навпроти мене біля високого вікна зустрівся невеликий гурт молодих, але на третину мого тодішнього віку старших за мене художників. Друзі радісно вітали один одного, сміялися, жартували — поводитися невимушено й голосно. Візуально та по роботах, які бачила на республіканських молодіжних та й просто тематичних виставках, я знала їх усіх — Світлана Лопухова, Сергій Базилев, мистецтвознавець Микола Костюченко, ще хтось й Лесь Подерв'янський. Усі були привабливі й на них хотілося дивитися. Тільки не на Подерв'янського... Зачепившись за нього поглядом, я остовпіла на кілька секунд й метушливо відвела очі. (Стан був як в дитинстві, в дитсадку, коли на морозі лизнула якусь металеву трубку й зрозумівши, що таки правда — прилипаю, злякано відідрала язика, залишаючи шкірку на металі). Тоненьку шкіру мого серця обпик вигляд чорноволосого високого стрункого, із надзвичайно ладно скроєною фігурою красеня у галіфе й чоботях. Обличчя було якесь аж надто красиве, й коли він повернув голову в мій бік, здалося, що хтось різнув лезом по очах. Мабуть-таки, то було сонце, що випірило з-за хмари і ковзнуло

променем по моєму обличчю, адже всі стояли на тлі високого вікна. Та мені здалося, що засліпив мене саме Подя своєю дивною, нерадянською, якоюсь безсоромно розкутою красою. А поводився наче звичайна нормальна людина: природно, ніби не знав про цю свою страшну непристойну ваду – неземну буржуазну красу, й цим обеззброював остаточно.

Мені пощастило: ми нечасто стикалися і серце моє не було ним розбите. Розліталися на друзки серця інших дівчат. Кожна нова його дружина жила з ним довго, понад десять літ, була по-своєму бездоганна й талановита. Перша — динамічна й імпульсивна однокурсниця — живописець Світлана Лопухова, друга — юна красуня-мистецтвознавець Марина/Маша Скирда, нинішня — Марія Ганженко — літератор, сценарист. Ці непересічні, красиві й, думаю, досить терплячі жінки згодом утворили щось на зразок неформального гуртка й час від часу зустрічаються. І я не певна, що розмови точаться лише довкола Лесикової персони. Проте тут йтиметься саме про нього.

Отже, з часом я навчилася дивитися на Леся Подерв'янського без остраху, потім навіть з цікавістю розглядати його як бездоганий витвір природи. Таке тіло міг вирізьбити у мрамурі пізньокласичний грек Леохар, а може — Пракситель. Обличчя ж, суто еллінське, могло б вийти з-під різця Агесандра ... Заради справедливості треба сказати, що на межу 1950-х прийшлося народження не одного такого Аполлона-Гермеса-Діоніса — такими були Дмитро Нагурний і Тіберій Сільваші, Сергій Базилев і Сергій Якутович, Євген Прокопов, Валентин Раєвський, Олексій Редька... і ось мій сьогоднішній герой — Лесь Подерв'янський. Мабуть, природа прагнула відновити генофонд країни після нищівної другої світової війни. Ціла плеяда антично-красивих, безмежно талановитих молодих художників входила в силу й торувала свій шлях з початку 80-х років ХХ століття в Україні.

Варто зауважити, що таке враження від Леся Подерв'янського як чоловіка посприяло моєму професійному інтересу до нього як художника: не могла не помічати, що ж робить у своєму творчому житті цей роковий красень, володар чорного поясу з карате, майстер кунг фу, який несподівано для всіх став культовим письменником-драматургом і легендарною постаттю не лише у Києві. Корінний киянин Лесь Подерв'янський походить з академічної родини — абсолютно вишуканої й елітарної (йдеться про еліту мистецьку в ще незаявленому значенні цього слова). Судить самі. Батько Сергій Павлович Подерв'янський — дворянського роду, офіцер, випускник Ленінградського інституту живопису, скульптури та архітектури ім. Рєпіна 1951-го року. Там він навчався у славетних К. Рудакова, В. Конашевича та М. Авілова. З 1952-го Сергій Павлович усе подальше життя викладав живопис і рисунок в Київському державному художньому інституті (потім Національній Академії образотворчого мистецтва і архітектури) — завідував кафедрою рисунку, був професором, народним художником України й, головне, — слугував взірцем стилю та професіоналізму для кількох поколінь художників. Мати — Людмила Семенівна Міляєва, дочка відомого українського графіка й дизайнера, закінчила Київський національний Університет. Обрала музейну і дослідницьку справу на теренах образотворчості, відомий український мистецтвознавець, педагог: з 1962 року по сьогодні — викладач, доцент, професор кафедри історії та теорії мистецтва, доктор мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України, академік Національної академії мистецтв. Коли вона читала лекції з давньоруського мистецтва, ми не могли відірвати від неї погляди — настільки захоплююче цікаво й артистично викладала нам свій предмет чарівлива Людмила Семенівна — Лада, як і тепер тепло називають її не лише близькі люди, а й студенти.

Тож можна уявити собі те коло, в якому обертався з пелюшок Лесь Подерв'янський, і на які пріоритети налаштовували його батьки, які цінності він всотав з молоком матері.

Один з дідів був солдатом першої світової війни. Батько пройшов усю другу світову і ще більше — служив у армії з 1937 по 1946 рік. Сам Лесь Подерв'янський, відчуваючи в собі силу воїна, шукав шляхів реалізації чи усвідомлення й опанування цієї сили. Тому заняття карате, а згодом й кунг-фу дарували важливий стрижень світогляду молодого художника, філософія східних бойових мистецтв внесла особливу ноту в поведінку й творчість, загартувала характер. «Це були романтичні часи початку вісімдесятих, карате було поза законом, так само, як і в колонізованій японцями старій Окінаві, гебуха пасла нелегальні школи, кілька сенсеїв-невдах уже сиділи в тюрмі. Це додавало тренуванням присмаку конспірації й небезпеки.

Ми захопилися. Ми лікували синці, вправляли щелепи, рахували поразки і перемоги, читали одне одному роздруковані на ксероксі книги про видатних самураїв і задирали носи. Майстер помітив фальш і виєбони в наших рухах.

— Ви помаленьку хочете бити лучше, чем ви есть, і у вас проісходіт іспорченний телефон, — сказав він. — Я оборву етот телефон.

Він наказав нам привести на тренування красивих дівчат...»

Становлення і молодість художника прийшлися на досить цікавий час в історії України. Тоді в глибокому ауті застою молоді митці були подібні нирцям за мушлями з перлами майстерності та професіоналізму. Діставшись тих перлин, вони з повними жменями дорогоцінного вантажу прагнули вибратися на поверхню світового мистецтва. Але до «поверхні» на межі 1970-1980-х було ще плисти й плисти. Не прозирав навіть натяк на можливість випірнути. Таланти ж, майстерність й молоді енергії вимагали реалізацій. Дехто відкривав у собі здатність дихати глибоко під водою. Проте тиск прийнятого у державі реалістичного канону ніде не дівся, продовжуючи сковувати не лише уяву, а й висловлення, і був для них вже давно нудним.

На відміну від батькової вишуканості, строгості й дисциплінованості в житті та творчості, характер Леся Подерв'янського демонстрував певну безшабашність, чуттєвість, спонтанність. Це фонтанувало і у його живописі. Ідучи на курс Тетяни Яблонської, обіцяв їй писати строго, «без мазанини», бути вихованим і слухняним. Йому це не вдавалося й отримував від Тетяни Нилівни одного дня «на горіхи», а наступного — навпаки, похвалу за ту саму «жахливу» роботу. Микола Андрійович Стороженко, який згодом перебрав на себе обов'язки керівника майстерні, був послідовним, виваженим педагогом і вмів навчити своїх учнів композиції, вдумливого й відповідальному ставленню до власної творчості, широті світогляду. А головне – розумінню й побудові форми. За що керівник іншої майстерні, не менш відомий митець й учитель Віктор Пузирков, називав їх формалістами.

Кожен майстер проходить шлях науки, відточення, удосконалення ремесла. А далі він стає митцем..., або не стає ним. Залишається ремісником. Ремісником бути простіше, надійніше й не так виснажливо для нервової системи: ти передбачуваний, а тому й затребуваний. Нечасто високо, але за прейскурантом оплачений завжди.

Якщо ж дозволяєш собі бути непередбачуваним не лише для глядача чи замовника, а й для самого себе, — стаєш відкритим усім вітрам, а з ними і потокам істинного одкровення. Та що ж далі? Як розпорядитися набутиим умінням, майстерністю, й що робити з власною енергійністю і спонтанністю... Йти торованим шляхом було нецікаво, навіть тоскно. Лесь Подерв'янський не замислюючись обрав власний путівець із короткими консультаціями, чи навіть консилиумами з великими та непересічними для самого себе авторитетами. Це міг бути батько, а міг — Тіціан («і ти їдеш до Мюнхенської пінакотеки медитувати на п'ятку воїна з «Покладання тернового вінця на голову Христа», або дивитись Ван Дейка чи Ганса Мемлінга, чи мандруєш до лондонської галереї Тейт, щоб зрозуміти Тернера, особливо пізнього періоду»). Дяка батькові, який навчив не лише малюнку, а й культурі погляду, повазі до творів колег — видатних і не дуже — і вмінню навчатися у них.

Лесь Подерв'янський позиціонує себе переважно як художник. Хоча нині значно відоміший як реалізований блискучий літератор: пише тексти, п'єси; читає їх вправно, добре поставленим голосом; втілює на сцені, оформлює як художник. Має неабиякий досвід роботи в театрі: у 1993 році отримав високу професійну театральну нагороду – «Київську пектораль» за сценографію вистави «Оргія» за Лесею Українкою для Театру на Липках в Києві. 1995 року здобув ще одну «Пектораль» у Києві та Приз за сценографію вистави «Постріл в осінньому саду» за А.Чеховим у Торуні, в Польщі.

Моє ж перше яскраве враження від його творчості – полотно «Привіт, Манано!» на одній з республіканських виставок 1985 року. На той час було так незвично й революційно – мінімізований, майже відсутній сюжет в картині. Художник сміливо й несподівано ввів у сліпучо-білий простір незаписаного полотна елегантну постать гітаристки – ніби не в кімнату йде, а на залиту світлом прожекторів сцену. Контрастність, локальність плям, зухвалість композиційного й ритмічного рішень... Ця картина зробила Подерв'янського знаменитим. Потім виразно прозвучав портрет доньки Анастасії «Королева котів і птахів» (1987), подвійний портрет «Сім'я Огієнків» (1987), композиція «Самурай» (1988) тощо. Це ще був час, коли брак художньої інформації з теренів світового мистецтва гамували подорожами до інших республік СРСР – величезної й багатокультурної країни. Виявилось, що у Радянському Союзі тоталітарно насаджений «художній метод соціалістичного реалізму» дивним чином не звів до єдиного знаменника глибинні культурні надбання «братніх» народів, як вдало це робить глобалізація з усім світом. Тому молоді митці завзято подорожували, зустрічались у творчих групах в Будинках творчості Паланги, Дзінтарі, Гурзуфу, Сенежу, обмінюючись і захоплюючись сокровенним національним художнім досвідом, часто відкриваючи один одному очі на надбання власних народів. Особливо цікавими для українських живописців була Латвія, Литва, Естонія, Грузія та Вірменія. Прибалти приваблювали природною європейськістю й досить тісними контактами з Європою, а кавказькі республіки – гарячим темпераментом, дружністю та автентичністю культури.

Коли ж відбулися кардинальні зміни у ладі країни – перебудова, здобуття незалежності України, – збурився новий, особливий інтерес до історії власного народу, його культури. Мабуть, це вплинуло на те, що Лесь Подерв'янського захопила стихія українського бароко, дивним чином поєднуючи козацьку, анархічну натуру автора з глибоким захопленням східними єдиноборствами, яке вимагало неабиякої самодисципліни. Все це вихлюпувалося на полотна й, можливо, щось прояснювало для нього самого. Його вітальні енергії несли в собі концентровану силу відродження, змішану з надлишками сили почуттів, жестів та вчинків бароко, де любов-кров римуються найбільш органічно й накал пристрастей та драматизм зможуть виміряти лише нащадки, а для сучасників — то просто такий специфічний коктейль у повітрі, яким дихають. Історія України – фізична й духовна, її драматизм, провінційність й гіркота були темою полотен 1990-х. Тоді ж з'явився цілий цикл пейзажів-рефлексій на подорожі й інформацію зненацька розчухнутого перед ним «світу широкішого». Його персональні виставки на хвилі «часу перемін» демонструвалися в 1990, 1991 роках

у ФРН – Ерфурті та Нюрнберзі, 1998 – у Геттерборзі, Швеції, 1999 – Стоктоні й Вісконсіні у Сполучених Штатах Америки, того ж року – в Оттаві та Онтаріо в Канаді тощо. А у 1997 за програмою SABIT провів грантове стажування у Платвільському університеті в Вісконсіні, США.

Лесь Подерв'янський вчився на монументаліста – бути ним майже не довелося. Перебудована країна не потребує монументального мистецтва й досі (хіба що нові, часто сумнівної архітектури, храми). Тому Подерв'янський-художник пише станкові картини, схожі на фрески чи інші розписи, створені колись давно, а розчищені й знайдені учора, — такі собі палімпсести. Глядачевому оку та свідомості треба попрацювати, щоб налаштуватися й звикнути до того багатошарового змісту й смислу, вражень і повідомлень, що посилає автор. Це як уві сні ти отримуєш листа, чи розкриваєш книгу, добре розрізняєш усі літери, й здається, вільно читаєш, радіючи такому важливому повідомленню. А вранці, навіть пам'ятаючи вигляд цих сторінок, не можеш однозначно сказати, що ж там було – повідомлення торкнулося підсвідомості, серця, а не розуму. Але саме ця закованість і тривожність незвіданого, недорозкритого й чіпляє та дає насолоду.

Сприймати його картини – це як грати у дитинстві серед бур'янів з простими ляльками, чи й навіть такою, що привезена з Москви й глухо нявкає «мама»; та годувати їх насінням лободи й пелюстками чорнобривців, або воювати олов'яними солдатиками, — треба відкритися й включитися у зовсім інший простір життя. Простір часто театральний, іноді кінематографічний, іноді літературний і навіть музичний. Подерв'янський став поетом-живописцем синтетичної культури, яку сам для себе й свого глядача синтезує у власній творчості живопису, що стає більше, ніж картина, хоча писаний на полотні.

У літературному доробку Лесь Подерв'янський звертається до низького жанру, що довгий час мав статус контркультури. Лише в останні роки цей феномен зазнав перемін, пов'язаних із визнанням й остаточною легалізацією завдяки виданню текстів цих п'єс й постановою вистав за ними – «андеграунд перетворився на істеблішмент». В художній же практиці, в картинах митець звертається до високого, старанно притлумлюючи мимовільний пафос, що подеколи проривається драматичною напругою у зображеннях античних героїв чи вибуховими енерго-вирвами барочних звихрень, з ліній чи барвних утворень на поверхні композиції. Тобто, кожне полотно врешті обертається на щось більш інформативне й монументальне, аніж просто картину. Оце «більше» змушене стукати у двері-груди його майстерні, проситися хоча б на полотно, якщо стін для нього не знаходиться. А намагаючись вміститися на полотні, трохи щуляться і враз, розпроставшись, може вивалити за межі підрамника щось таке важливе для стінопису й неможливе для картини. Що це для самого митця — драма чи мелодрама, чи операція без наркозу...? Та ні, типова постпостмодерністична ситуація. Твір вміщує в собі калейдоскопічність та уривчастість глибинних знань й флер поверхових вражень, робить змістові та змістовні акценти дорогоцінними живописними плямами в маргінальних місцях композиції, але іноді живопис ховається за графічними жорстко окресленими знаками. Художник не ігнорує кліпову свідомість сучасного глядача й часто вдається саме до такої мови, й ритми екранної культури пульсують в картинах ненав'язливо, проте виразно.

Якось перед виставкою в галереї «Колекція» Лесь Подерв'янський на прохання приятеля зробив розгорнені текстівки до серії «Герої» — невимушені, опукло-іронічні, в інтонаціях, співмірних самим полотнам. Ті текстові супроводи – суть концентрація задуму та водночас щира й абсолютна неправда про картину. Бо «слово молвленное есть ложь». І картина на те й картина, щоб на неї дивитися й візуально сприймати образну інформацію, а не вичитувати тлумачення. Проте поговорити про неї можна, але згодом, після того, як ота мука душевна, що тисне чи ятрить, чи грається з автором, нарешті вилившись на полотні, звідти торкнеться - зачепить-заворожить вже іншу душу – глядача.

Здається, що Подерв'янський суперечить собі й глядачеві й, зробивши почесне коло з протиріч, усе колюче й незручне зненацька залагоджує цілісністю, до якої вже нічого ані додаси, ані віднімеш. І в картинах у нього – театр, стінопис, навіть книга, проте не ілюстрація до неї, а її квінтесенція. Художник аж ніяк не ілюстратор власних драматичних чи поетичних текстів (поезія їхня неримована, прикрита іронією й точиться з них у невідомий спосіб). Він вважає, що картини пояснювати не треба, вони написані, і тим усе сказане. Щось відкриється глядачеві, щось ні, — то вже його біда-діло-справа. І тут же, всупереч собі, на прохання галериста, пише вишукані тексти про картини. В текстах те, про що не думав, коли творив полотно, але побачив у вже написаному. Він як канатоходець балансує над прірвою, повною ідей, ілюзій та алюзій, іноді зриваючись униз, та не долетівши дна, буває виштовхнутий ними ж на своє місце: «грай піаніст» — балансувати далі. Він снить і марить-думає-мріє, що всі все розуміють, бачать, чи колись побачать. Пише полотна, звертаючись уявою до знайомого його душі генія, чий дух на той момент пролітає повз/крізь його майстерню, зазираючи через плече на полотно. Він може навіть з ним словом перемовитись, адже мова майстерності й творчого одкровення, схоже, одна на всіх. Відмінними бувають образи та коди. А вплив ідей і знахідок-ходів, відкриттів попередників – то ґрунт, який обробляє

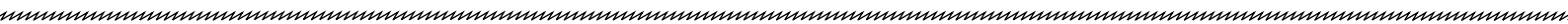
новітній автор, вирощуючи власне сім'я.

Полотна Леся Подерв'янського демонструють його природну й пристрасну інтегрованість у поле світової культури, насамперед європейської. Полонений формами античності, захоплений гуманістичними глибинами пізнього відродження, виструнчений класицизмом, він komponує ті зовсім несучасні форми й образи, наслідуючи незаперечні закони класичної композиції. До пори до часу. Й влучно збиває звичну рівновагу класики на користь уточненій думці й замисленому образу. Тіло ж самого живопису його полотен — активне, гіпнотизуюче, виховане одкровеннями Сезанна, Тіціана і Рембрандта, Тернера, Кіфера, Баскіада й Бейкона — він то прикриває м'яким сфумато, то вивалює просто на глядача. Проте завжди знаючи міру: акцентує рівно стільки, щоб не перебрати зайвої уваги, не завадити цілісному враженню. А промені культурних надбань, що ллють світло традиції на полотно з давнини (будь-якого століття від V до XX) й відбивають назад, у простір, повагу до теренів геніальних попередників, не втрачаються, вияснюючи-вияскравлюючи кінцеву гармонію усієї картини. Як саме це трансформується в картину, ніхто не скаже, і, насамперед, сам автор. Хоча, є у нього блискучий текст, що багато чого прояснює.

Називається «Організований відчай»: «Живописець працює над полотном, полотно працює над живописцем. ... Вони змінюються обидва, полотно всмоктує порожнечу; знесилений живописець вішає полотно на стіну і йде бухати з друзями. ... В той саме час глядач снує поглядом по полотну, намагаючись щось зрозуміти, замість того, щоб просто з'їсти полотно очима. Полотно хоче зістрибнути зі стінки, щоб залізти глядачу в нутрощі. Глядач перешкоджає йому своїм намаганням щось зрозуміти. Непорозуміння висить в повітрі, небезпечне, як довга пауза в розмові. Що ви хотіли сказати цією роботою? – запитує глядач живописця... Ви так красиво мені все пояснили, що на роботу можна і не дивитися, і так все понятно...».

Він, хто став письменником, драматургом, по суті створив новий жанр в українській драматургії, — у своїх живописних полотнах найменше літературний і оповідний, втім, це не означає, що там — порожнеча. Парадокс. Немає сюжету. Й тема примарна. А картини надзвичайно інформативні. Клубком Аріадни для освіченого-досвідченого глядача може стати назва картини. А неосвіченому залишається «вмикати» радар власної душі, дослухатися до енергій, що пульсують з полотен, відкриватися інтуїції, й тоді ніхто не відійде від полотна порожнім. Адже живопис Леся Подерв'янського інтелектуально вибагливий. Поруч з такими картинами хочеться пити гарне вино, говорити про поезію, слухати музику й усіма фібрами вловлювати оте непроявлене, лише намічене, що продирається крізь шари ментальних, духовних, візуальних напластувань та знищить, насолоджуючись процесом спілкування з полотнами.

Олеся Авраменко,
заслужений діяч мистецтв України,
кандидат мистецтвознавства,
завідуюча лабораторії візуальних практик
Інституту проблем сучасного мистецтва
Національної академії мистецтв України

ОЛЕКСАНДР (ЛЕСЬ) ПОДЕРВ'ЯНСЬКИЙ

БІОГРАФІЯ

Народився у Києві у **1952 р.** Член Спілки Художників з **1980 р.** Бере участь у виставках з **1976 р.** Живе та працює у Києві. Спеціалізація – живопис, графіка, сценографія. Широко відомий як драматург.

ОСВІТА

У **1976 р.** закінчив Київський державний художній інститут (тепер Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури), живописний факультет, монументальне відділення.

ПЕРСОНАЛЬНІ ВИСТАВКИ

©**2013** Dymchuk Gallery. Київ, Україна. ©**2010** NT-ART gallery. Одеса, Україна.
©**2010** галерея Колекція. Київ, Україна. ©**1999** Посольство України в Канаді. Оттава, Онтаріо, Канада. ©**1999** Lazarro Signature Gallery. Стоктон, Вісконсін, США. ©**1998** Domino Gallery. Гетеборг, Швеція. ©**1995** Музей Російського мистецтва. Київ, Україна. ©**1995** Mercury Globe Ukraine. Мистецький центр Славутич. Київ, Україна. ©**1992** Vesta Gallery. Музей Російського мистецтва. Київ, Україна. ©**1991** Glasnost Gallery. Нюрнберг, Німеччина. ©**1990** Raissa Gallery. Ерфуртський культурний центр. Ерфурт, Німеччина. ©**1989** Метаморфози. Історичний Музей. Київ, Україна.

ОСНОВНІ ГРУПОВІ ВИСТАВКИ

©**2012** Міф Українське бароко. Національний художній музей України. Київ, Україна.
©**2010** ReStart. Інститут проблем сучасного мистецтва. Київ, Україна. ©**2006** Виставка сучасного мистецтва. Український дім. Київ, Україна. ©**2003** Invasio. Виставковий зал Спілки художників України. Київ, Україна. ©**2000** Art Expo-2000. Нью-Йорк, США. ©**1995** Виставка сучасного мистецтва. Міська художня галерея. Київ, Україна. ©**1994** Київський художній ярмарок. Український дім. Київ, Україна. ©**1993** Україна – Америка 93. Палац Спорту. Київ, Україна. ©**1993** Галерея Чотирьох. Художній музей. Севастопіль, Україна. ©**1991** Єдність. Національний художній музей України. Київ, Україна. ©**1990** Сучасне українське мистецтво. Марвінсхольмський культурний центр. Істед, Швеція. ©**1985** Образотворче мистецтво України. Манеж. Москва, Росія. ©**1983** Всесоюзна художня виставка. Експоцентр на Кримському валу. Москва, Росія. ©**1981** Всесоюзна виставка молодих художників. Центральний виставковий зал. Ташкент, Узбекистан. ©**1980** Всесоюзна художня виставка. Манеж. Москва, Росія.

ОСНОВНІ ТЕАТРАЛЬНІ РОБОТИ ТА ПРЕМІЇ

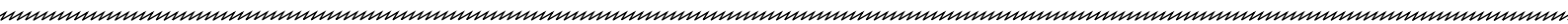
☛**1995** Kontakt-95, Міжнародний театральний фестиваль. Приз за сценографію вистави «Постріл в осінньому саду» за А. Чеховим. Торунь, Польща. ☛**1995** «Київська Пектораль» за кращу виставу «Постріл в осінньому саду» за А. Чеховим. Київ, Україна. ☛**1994** «Постріл в осінньому саду» за А. Чеховим. Сценографія. Реж. В. Більченко, Експериментальний Театр. Київ, Україна. ☛**1993** «Київська Пектораль» за кращу сценографію року «Оргія» за Л. Українкою. Київ, Україна. ☛**1993** «Оргія» за Л. Українкою. Театр на Липках. Київ, Україна.

ГРАНТИ

1997 Програма SABIT. Платвільський Університет. Вісконсін, США.

РОБОТИ ЗБЕРІГАЮТЬСЯ В КОЛЕКЦІЯХ

► Національний художній музей України. Київ, Україна. ► Музей Російського мистецтва. Київ, Україна. ► Український культурний фонд. Київ, Україна. ► Міністерство культури і мистецтв України. Київ, Україна. ► Національна спілка художників України. Київ, Україна. ► Mercury Globe Ukraine. Київ, Україна. ► Музей мистецтв. Воронеж, Росія. ► Міністерство культури Росії. Москва, Росія. ► Спілка художників Росії. Москва, Росія. ► Glasnost Gallery. Нюрнберг, Німеччина. ► Raissa Gallery. Ерфурт, Німеччина. ► Університет штату Вісконсін. Платтвіль, Вісконсін, США. ► Domino Gallery. Гетеборг, Швеція.
► Приватні колекції в Україні, Росії, Польщі, Німеччині, Великобританії, Ізраїлі, Канаді та США.

OLEKSANDR (LES') PODERVYANSKY

BIOGRAPHY

Born in Kyiv in **1952**. Member of the Artists' Union of Ukraine since **1980**. Participated in exhibitions since **1976**. Lives and works in Kyiv. Specializes in oil painting, graphics, theatre design. Well-known as playwright.

EDUCATION

In **1976** has graduated from the State Academy of Art and Architecture (Kyiv), the faculty of painting arts, monumental department.

SOLO EXHIBITIONS

©**2013** Dymchuk Gallery, Kyiv, Ukraine. ©**2010** NT-ART Gallery, Odessa, Ukraine.
©**2010** Collection Gallery, Kyiv, Ukraine. ©**1999** Embassy of Ukraine in Canada. Ottawa, Ontario, Canada.
©**1999** Lazarro Signature Gallery. Stoughton, Wisconsin, USA. ©**1998** Domino Gallery. Geteborg, Sweden.
©**1995** Museum of Russian Art. Kyiv, Ukraine. ©**1995** Mercury Globe Ukraine. Slavutych Arts Center, Kyiv, Ukraine.
©**1992** Vesta Gallery. Museum of Russian Art, Kyiv, Ukraine. ©**1991** Glasnost Gallery. Nuremberg, Germany.
©**1990** Raissa Gallery. Erfurt Cultural Center, Erfurt, Germany.
©**1989** Metamorphoses. Museum of History, Kyiv, Ukraine.

MAJOR GROUP EXHIBITIONS

©**2012** Myth 'Ukrainian Baroque'. The national art museum of Ukraine. Kyiv, Ukraine. ©**2010** ReStart. Modern Art research institute, Kyiv, Ukraine. ©**2006** Exhibition of Modern Art. Ukrainian House, Kyiv, Ukraine.
©**2003** Invasio. Exhibition Hall of Ukraine Artist's Union, Kyiv, Ukraine. ©**2000** Art Expo-2000. New York, USA.
©**1995** Exhibition of Modern Art. City Arts Gallery, Kyiv, Ukraine. ©**1994** Kyiv Arts Fair. Ukrainian House, Kyiv, Ukraine.
© **1993** Ukraine – America '93. Sports Palace, Kyiv, Ukraine. ©**1993** Gallery of the 4. Arts Museum, Sevastopil', Ukraine.
©**1991** Yednist. State Museum of Ukrainian Fine Arts, Kyiv, Ukraine. ©**1990** Modern Ukrainian Art. Marsvinkholm Cultural Center, Isted, Sweden. ©**1985** Fine Arts of Ukraine. Manezh, Moscow, Russia.
©**1983** All-Union Arts Exhibition. Central House of Artists, Moscow, Russia. ©**1981** All-Union Young Artists Exhibition. Central Exhibition Hall, Tashkent, Uzbekistan. ©**1980** All-Union Exhibition. Manezh, Moscow, Russia.

MAJOR THEATRE WORKS AND AWARDS

🏆**1995** "Kontakt-95", International Theatre Festival Award for set design of "The Shot in the Fall Orchard". Torun, Poland
🏆**1995** "Kyiv Pectoral" Award for the best performance of the year, "The Shot in the Fall Orchard". Kyiv, Ukraine
🏆**1994** "The Shot in the Fall Orchard" by A. Chekhov, set design. V. Bilchenko, Experimental Theatre, Kyiv, Ukraine
🏆**1993** "Kyiv Pectoral" Award for the best set design of the year, "The Orgy". Kyiv, Ukraine
🏆**1993** "The Orgy" by L. Ukrainka, set design. Lypky Theatre, Kyiv, Ukraine

GRANTS

1997 SABIT program. Plattville University, Wisconsin, USA

WORKS ARE PRESERVED IN THE FOLLOWING PERMANENT COLLECTIONS

►The national art museum of Ukraine. Kyiv, Ukraine. ►Museum of Russian Art. Kyiv, Ukraine ►Ukrainian Cultural Fund. Kyiv, Ukraine ►Ministry of Culture and Arts of Ukraine. Kyiv, Ukraine ►Artists' Union of Ukraine. Kyiv, Ukraine ►Mercury Globe Ukraine. Kyiv, Ukraine ►Arts Museum. Voronezh, Russia ►Ministry of Culture of Russia. Moscow, Russia ►Artists' Union of Russia. Moscow, Russia ►Glasnost Gallery. Nuremberg, Germany ►Raissa Gallery. Erfurt, Germany ►Wisconsin State University. Plattville, Wisconsin, USA ►Domino Gallery. Geteborg, Sweden

►Private collections in Ukraine, Russia, Poland, Germany, Sweden, Great Britain, Israel, Canada and USA

Видавець: Dymchuk Gallery
Дизайн та верстка: Заентий Горобьов
Фото: Максим Білоусов, з приватного архіву художника
Літературний редактор: Оксана Кунцевська
Автор статті: Олеся Авраменко
Віддруковано в друкарні HUSS
Київ, вул.Шахтарська, 5
+38 (044)587 98 53

Publisher: Dymchuk Gallery
Design: Zukentiy Gorobiyov
Photo: Maksim Belousov, from the private artist's archive
Literary editor: Oksana Kuntsevskaya
The author of the article: Olesia Avramenko
Printed in HUSS
Kyiv, 5 Shakhtarska str.
+38 (044)587 98 53

Dymchuk Gallery
Вул. Ярославська, 21
Київ, 04071
+38 (044) 379 12 70
+38 (044) 379 12 74
info@dymchuk.com
www.dymchuk.com

DymchukArtPromotion

 **DYMCHUK
GALLERY**
WWW.DYMCHUK.COM

DymchukArtPromotion

